

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 19/2021
05.05.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ..., ул. ... број .., коју заступа као пуномоћник Љубица Бесеровац, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача поднетој против решења Управног суда Р4 у 3/21 од 10.03.2021. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је дана 05.05.2021. године, након спроведеног испитног поступка

РЕШЕЊЕ

I ЖАЛБА СЕ УВАЖАВА и ПРЕИНАЧУЈЕ решење Управног суда Р4 у 3/21 од 10.03.2021. године, тако што се:

Усваја приговор предлагача и утврђује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Управним судом у предмету Ш-10 У 182/18.

Обавезује се Република Србија да предлагачу на име трошкова по приговору исплати износ од 6.000,00 динара, који ће бити исплаћен из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од 15 дана од дана подношења захтева за исплату.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара, који ће бити исплаћен из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од 15 дана од дана подношења захтева за исплату.

Образложење

Предлагач АА је дана 17.03.2021. године поднела Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 3/21 од 10.03.2021. године, којим је одбијен њен приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда Ш-10 У 182/18, као неоснован. Истим решењем одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Предлагач АА у жалби наводи да поступак решавања њеног захтева за враћање одузете имовине траје од 12.10.2012. године. Истиче да је по њеном захтеву у управном поступку одлучено после скоро четири године, а да Управни суд три године није одлучио о њеној тужби, па поступак у целини траје неразумно дуго. Сматра да се неактивност суда у трајању од три године не може оправдати потребом за одржавањем јавне расправе у спорном предмету, нити постојањем објективних околности које су спречиле поступајућег судију да расправу закаже током 2020. године. Предлаже да

Врховни касациони суд преиначи ожалбено решење, тако што ће утврдити да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року, наложити поступајућем судији предузимање свих мера за окончање поступка и предлагачу досудити одређене трошкове поступка.

Поступајући по жалби предлагача, у смислу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“ бр. 46/95... 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је жалба основана.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15), којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да поред њега воде поступак и одлучују по жалбама.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06), утврђено је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 18. став 3. Устава Републике Србије, утврђено је да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Ожалбеним решењем је одбијен приговор предлагача поднет ради убрзавања поступка у предмету Управног суда III-10 У 182/18, као неоснован, са образложењем да се ради о предмету сложене природе у коме је неопходно одржавање усмене јавне расправе, која је заказана за 18.03.2021. године. Такође се наводи да су у предмету предузимане радње у претходном поступку, како би се створиле процесне претпоставке за одлучивање по тужби. Указује се на то да у периоду ванредног стања и решавања изборних спорова током 2020. године нису постојале објективне могућности за поступање у предмету III-10 У 182/18.

Врховни касациони суд налази да је Управни суд погрешно закључио да у конкретном случају није повређено право предлагача на суђење у разумном року, јер се из списка предмета види, а на то је указано и у приговору, да се ради о поступку реституције имовине који се води од 2012. године. Приликом одлучивања о заштити права на суђење у разумном року поступак се мора свеобухватно анализирати, почев од иницијалне радње у управном поступку до доношења судске одлуке у управном спору, уколико предлагач указује на целокупно време трајања поступка. Полазећи од међународних стандарда заштите права на суђење у разумном року, који су претежним делом установљени праксом Европског суда за људска права, оцена трајања судског поступка у управном спору не искључује временско трајање управног поступка, јер он представља интегрални део поступка у коме се одлучује о праву предлагача.

Врховни касациони суд подсећа и на то да се, према одредби члана 48. став 4. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, бр.72/11, 108/13, 142/14, 88/15 – Одлука УС и 95/18), поступак по тужби у управном спору сматра хитним. Дуго трајање управног спора који је по закону хитан, као једне фазе решавања у управној ствари, не може се сматрати оправданим и допустивим уколико је праћено потпуном неактивношћу суда у периоду од три године. У овом конкретном случају, од дана пријема одговора на тужбу 08.03.2018. године до подношења приговора ради убрзавања поступка 12.01.2021. године није предузета ниједна радња у поступку. Овако дуг период неактивности суда не може се оправдати сложеностју предмета и објективном немогућношћу за поступање у већем делу 2020. године. Усмена јавна расправа у предмету III-10 У 182/18 је одржана 18.03.2021. године и истог дана донета пресуда која је из суда отправљена 29.04.2021. године.

Полазећи од изложеног, Врховни касациони суд је, на основу члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, усвојио жалбу предлагача и преиначио првостепено решење Управног суда тако што је утврдио да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Управним судом у предмету III-10 У 182/18.

Како је након подношења приговора и жалбе управни спор окончан доношењем пресуде од 10.03.2021. године, то није постојала потреба за предузимање процесних радњи у оспореном поступку.

Одлука о накнади трошкова предлагачу за састав приговора и жалбе од стране адвоката донета је на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом одредаба члана 153. став 1, члана 154. и члана 163. став 1. Закона о парничном поступку, а према Тарифном броју 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката ЗПП.

Судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

Поука о правном леку.

Против овог решења жалба није дозвољена.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић